

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

Члан 1.

У Закону о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) у члану 4. став 1. после речи: „претежну делатност” додају се запета и речи: „која се региструје у складу са законом о регистрацији”.

Члан 2.

У члану 9. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Ортаци, комплементари, командитори и чланови друштва с ограниченом одговорношћу и подаци о њима, региструју се у складу са законом о регистрацији.”

Члан 3.

У члану 21. став 1. после речи: „поште” додају се запета и речи: „која се региструје у складу са законом о регистрацији”.

Члан 4.

У члану 86. став 2. речи: „и адресу” бришу се.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Пословно име предузетника региструје се у складу са законом о регистрацији.”

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 5.

У члану 87. после става 6. додаје се став 7. који гласи:

„Адреса седишта предузетника региструје се у складу са законом о регистрацији.”

Члан 6.

Назив изнад члана 148. и члан 148. бришу се.

Члан 7.

Члан 248. мења се и гласи:

„Акције које издаје друштво издају се у дематеријализованој форми и гласе на име, а на регистрацију у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар) њиховог издавања, законитих ималаца, преноса акција, преноса права из акција, ограничења права из акција и упис права трећих лица на акцијама, примењују се одредбе закона којим се уређује тржиште капитала.

Акција из става 1. овог члана је недељива.

Одлука о издавању акција, односно других хартија од вредности мора да садржи све њихове битне елементе, у складу са прописима којима се уређује тржиште капитала.

Издавање акција и других хартија од вредности јавном понудом врши се у складу са овим законом и законом којим се уређује тржиште капитала.”

Члан 8.

У члану 282. став 2. тачка 4) мења се и гласи:

„4) у случају јавног акционарског друштва, да укупна номинална вредност, односно рачуноводствена вредност код акција без номиналне вредности тако стечених акција, укључујући и раније стечене сопствене акције, не прелази 10% основног капитала друштва. ”

Члан 9.

У члану 285. став 6. после речи: „из” додају се речи: „члана 282. став 4. тачка 1) и”.

Члан 10.

У члану 287. став 4. речи: „ чланом 284. тач. 1) до 5) ” замењују се речима: „чланом 282. и чланом 284. тач. 1) до 5) ”, а реч: : „две” замењује се речју: „три”.

Члан 11.

У члану 301. став 2. мења се и гласи:

„Износ повећања основног капитала из става 1. овог члана у моменту доношења одлуке не може бити већи од 50% основног капитала друштва, осим у случају из става 1. тачка 3) овог члана када не може бити већи од 3% основног капитала друштва.”

Члан 12.

Назив изнад члана 315. и члан 315. бришу се.

Члан 13.

У члану 344. став 7. после речи: „потписа” додају се запета и речи: „осим ако је та обавеза искључена статутом”.

Члан 14.

У члану 465. став 1. речи: „тач. 1) до 5) и 8)” замењују се речима: „тач. 1) до 5) и тачка 9)”.

Члан 15.

У члану 474. после става 4. додаје се став 5. који гласи:

„На повлачење акција из става 1. тачка 7) овог члана примењују се одговарајуће одредбе закона којим се уређује тржиште капитала.”

Члан 16.

У члану 481. став 2. мења се и гласи:

„У акционарском друштву одлука о промени правне форме доноси се трочетвртинском већином гласова присутних акционара, ако статутом није одређена већа већина.”

У ставу 3. речи: „ из става 2.” замењују се речима: „из става 1.”.

Члан 17.

У члану 498. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. који постаје став 2. мења се и гласи:

„У случају акционарског друштва одлука о статусној промени друштва доноси се трочетвртинском већином гласова присутних акционара, ако статутом није одређена већа већина.”

Досадашњи ст. 4, 5. и 6. постају ст. 3, 4. и 5.

Члан 18.

У члану 573. став 4. речи: „става 2.” замењују се речима: „става 3.”.

Члан 19.

Назив изнад члана 579. и члан 579. мењају се и гласе:

„Промена правне форме пословног удружења

Члан 579.

Пословно удружење не може променити правну форму у форму привредног друштва.”

Члан 20.

Назив изнад члана 580. и члан 580. мењају се и гласе:

„Сходна примена прописа којима се уређује положај удружења

Члан 580.

На питања у вези са пословним удружењима која нису уређена овим законом сходно се примењују прописи којима се уређује положај удружења.”

Члан 21.

У члану 585. став 1. тачка 3) брише се.

Члан 22.

У члану 589. став 1. после речи: „свој” додаје се реч: „основни”, речи: „до дана почетка примене овог закона” замењују се речима: „до 1. јануара 2014. године”, а речи: „или уплаћени” бришу се.

У ставу 2. речи: „од 30 дана” замењују се речима: „од 90 дана”, а после речи: „одговарајућег улога” додају се запета и речи: „при чему се удели чланова друштва у основном капиталу друштва не мењају, а у случају акционарских друштава у износу основног капитала који је уписан у Централном регистру.”

Члан 23.

У члану 592. став 1. речи: „дана почетка примене овог закона” замењују се речима: „30. јуна 2012. године”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Усклађивање оснивачког акта из става 1. овог члана врши се тако да тај акт садржи:

- 1) пословно име и седиште друштва;
- 2) претежну делатност друштва;
- 3) износ новчаног и неновчаног дела основног капитала који је уписан у

Централном регистру, са назнаком о укупном износу новчаних и неновчаних улога који су уплаћени, односно унети у друштво;

4) податке о врстама и класама акција које је друштво издало, са битним елементима сваке класе акција у смислу закона којим се уређује тржиште капитала.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. после речи: „статут” додају се речи: „и органе”, речи: „дана почетка примене овог закона,” замењују се речима: „30. јуна 2012. године”, а тачка на крају замењује се запетом и додају речи: „а тим статутом могу именовати директоре, као и чланове надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно.”

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. после речи: „усклађују се” додају се речи: „ у смислу ст. 1, 2. и 3. овог члана ”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „из става 1. овог члана” бришу се, после речи: „регистрацији” додаје се запета, а речи: „у року од три месеца од дана почетка примене овог закона” замењују се речима: „ а најкасније до 15.јула 2012. године.”

У досадашњем ставу 5. који постаје став 6. речи: „става 4.” замењују се речима: „става 5.”

После става 6. додаје се став 7. који гласи:

„На постојећа акционарска друштва до њиховог усклађивања у смислу овог члана примењиваће се одредбе овог закона при чему:

- 1) одредбе оснивачког акта, статута и других општих аката тих друштава примењиваће се ако нису у супротности са одредбама овог закона;
- 2) постојећи управни одбори обављаће надлежности одбора директора у смислу овог закона.”

Члан 24.

Регистратор који води регистар привредних субјеката ће до 31. априла 2012. године, по службеној дужности, пословна имена постојећих друштава и предузетника која су регистрована у складу са Законом о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 61/05 и 111/09-др.закон) ускладити са одредбама чл. 22. и 86. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11).”

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о привредним друштвима садржан је у члану 97. став 1. тачка 6. и члану 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, на основу којих Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, а Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) ступио је на снагу у јуну 2011. године, а почиње да се примењује 1. фебруара 2012. године.

Имајући у виду да је законом прописана одложена примена закона, заинтересоване стране су се у протеклих пар месеци упознавале са одредбама новог закона. Измене и допуне Закона о привредним друштвима настале су као последица указивања заинтересованих страна на поједине нејасноће које би одредбе новог закона могле да изазову у пракси. Наиме, Предлогом закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима врше се техничке исправке и појашњења одређених института, како би се избегла разна тумачења која се у пракси могу појавити и унети правну несигурност. Поједине нејасноће настале су услед усвајања великог броја амандмана.

Поред техничких исправки текста закона, битна новина овог закона огледа се у изменама одредби које се односе на обавезу усклађивања постојећих акционарских друштава, а која је настала као последица иницијатива великог броја привредних субјеката. Из тог разлога прецизиран је начин усклађивања оснивачког акта акционарских друштава и продужен рок усклађивања аката и органа до 30. јуна 2012. године чиме им омогућава да усклађивање обаве на редовној скупштини. Тако се истовремено избегава потреба сазивања ванредне скупштине, а омогућава примена овог закона од 1. фебруара 2012. године.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. извршена је допуна одредби делатности друштва на тај начин што је прецизирано је да се претежна делатност региструје у складу са Законом о регистрацији.

Чланом 2. извршена је допуна одредби о члановима друштва на тај начин што је прописано да се ортаци, комплементари, командитори и чланови друштва с ограниченом одговорношћу и подаци о њима региструју у складу са Законом о регистрацији, а све како би и трећа лица могла да буду упозната са тим подацима.

Чланом 3. исправљен је пропуст, односно прецизирано је да се адреса за пријем електронске поште региструје у складу са Законом о регистрацији.

Чл. 4. и 5. прописано је да се пословно име и адреса предузетника региструје у складу са Законом о регистрацији, а све како би и трећа лица могла да буду упозната са тим подацима.

Чланом 6. брисане су одредбе о смањењу основног капитала у случају губитка имајући у виду да је усклађивање са изменама основног текста закона

до којих је дошло усвајањем амандмана тј. смањење висине минималног основног капитала за друштво с ограниченом одговорношћу на 100 динара учинило те одредбе сувишним.

Чланом 7. предвиђено је да се на регистрацију акција у Централном регистру примењују одредбе закона којим се уређује тржиште капитала, као и да су те акције недељиве и предвиђени су битни елементи одлуке о издавању акција.

Чланом 8. измењен је један од услова за стицање сопствених акција. Прописано је да је један од услова за стицање сопствених акција када је реч о јавним акционарским друштвима тај да укупна номинална вредност, односно рачуноводствена вредност код акција без номиналне вредности тако стечених акција, укључујући и раније стечене сопствене акције, не прелази 10% основног капитала друштва. Ово ограничење односи се само за јавна акционарска друштва. Наиме, закључено је да није целисходно да се ограничење питања сопствених акција пропише за нејавна друштва, а на овај начин се прави и јасна разлика између јавних и нејавних акционарских друштава. Наведена измена је у потпуности у складу са Европским директивама које прописују ограничење од 10% искључиво за јавна акционарска друштва.

У члану 9. извршена је техничка исправка и појашњење текста закона.

У члану 10. продужен је рок за отуђење сопствених акција са две на три године. Целисходније је оставити дужи рок тј. рок од три године који је европским директивама прописан као максимални рок. Такође, измене овог члана проистекле су и као последица измена члана 282. Закона.

У члану 11. извршена је техничка исправка и појашњење текста закона.

Чланом 12. брисане су одредбе о смањењу основног капитала у случају губитка. Наиме, ликвидација акционарског друштва у случају да вредност нето имовине падне испод минималног основног капитала у одсуству захтева поверилаца је у надлежности акционара а у складу са директивама ЕУ.

У чл. 13. и 14. извршена је техничка исправка и појашњење текста овог закона.

Чланом 15. извршено је додатно прецизирање додавањем новог става којим је прописано да се на поступак повлачења акција са регулисаног тржишта, односно МТП примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује тржиште капитала. Наведени став је потребно додати како би се, недвосмислено упутило на процедуру која је детаљно прописана законом којим се уређује тржиште капитала, а односи се на процедуру доношења одлуке о искључењу акција издаваоца са регулисаног тржишта, односно МТП и поступак исплате који ближе прописује Комисија за хартије од вредности.

У чл. 16, 17. и 18. извршена је техничка исправка текста овог закона.

Чл. 19. и 20. измењене су одредбе о пословним удружењима. Прописано је да пословно удружење не може променити правну форму у форму привредног друштва. Такође је прописано да се на питања у вези са пословним удружењима која нису регулисана овим законом сходно се примењују прописи којима се регулише положај удружења.

Чланом 21. извршено је усклађивање казних одредби са предложеним изменама, односно брисање основа за привредни преступ због непоштовања чл. 148. и 315. који су предложени за брисање.

Чл. 22. и 23. прописана је одложена обавеза усклађивања капитала.

Чланом 24. предвиђено је усклађивање регистара привредних субјеката са одредбама Закона о привредним друштвима.

Чланом 25. предвиђено је да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) ступио је на снагу у јуну 2011. године, а почиње да се примењује 1. фебруара 2012. године.

Приликом израде Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11) рађена је детаљна анализа ефеката прописа. Наиме, пре израде новог Закона о привредним друштвима детаљно су анализирани ефекти важећег Закона о привредним друштвима као и ефекти који су се појављивали у пракси од почетка примене наведеног закона. У изради текста закона коришћена су и анализирана упоредно правна решења и искуства земаља у региону и друга међународна искуства као и искуства стручњака у области коју регулише Закон о привредним друштвима (судија привредних судова, адвоката, ревизора, привредника...) који су у претходних пет година примењивали Закон о привредним друштвима. Такође је узета у обзир статистика и други расположиви подаци везани за примену важећег закона. - прикупљени су и статистички подаци Агенције за привредне регистре, Централног регистра депо и клиринг хартија од вредности. Радна група је започела свој рад анализом преко сто питања и предлога које су дали судије, адвокати и привредници. Нека од решења резултат су даљих интензивних консултација и фокус група одржаних са судијама привредних судова, адвокатима и ревизорима а поједина представљају резултат јавне расправе.

Како је је новим Законом о привредним друштвима прописана одложена примена закона, заинтересоване стране су се у протеклих пар месеци упознавале са одредбама новог закона. Измене и допуне Закона о привредним друштвима настале су као последица указивања заинтересованих страна на поједине нејасноће које би одредбе новог закона могле да изазову у пракси.

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима врше се техничке исправке и појашњења одређених института, како би се избегла разна тумачења која се у пракси могу појавити и унети правну несигурност.

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Као што је у уводном делу Анализе ефеката прописа наведено проблеми које овај закон треба да реши огледају се у потреби отклањања нејасноћа и регулисања отворених питања. Наиме, Предлогом закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима врше се техничке исправке и појашњења одређених института, како би се избегла разна тумачења која се у пракси могу појавити и унети правну несигурност

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Циљеви који се доношењем овог закона постижу огледају се у појашњењу одређених института ради успостављања правне сигурности.

3. Друге могућности за решавање проблема

У току анализе разматрано је неколико релевантних могућности:

1) status quo - не мењање важећег Закона о привредним друштвима. Ова опција није била могућа из разлога што би у том случају бројна питања остала нејасна што би довело до велике правне несигурности, разних тумачења и неуједначене праксе.

2) доношење Предлога закона о изменама и допунама Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима показало се као најефикасније решење.

3) доношење новог Закона. Ово решење показало се као неприхватљиво из разлога што су измене техничке природе и не постоји потреба за доношењем новог закона, а имајући у виду да је исти донет пре 6 месеци.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Доношењем Предлога закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима избегавају се проблеми који би могли да се појаве у пракси услед постојећих нејасноћа и разних тумачења, као и могућност принудне ликвидације великог броја привредних субјеката.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

По својој природи одредбе овог закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима имају ефекат на сва привредна друштва као и предузетнике.

6. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Привредни субјекти неће имати додатне трошкове. Наиме, овим законом смањиће се трошкови привредних субјеката односно акционарских друштава имајући у виду измене одредби које се односе на обавезу усклађивања постојећих акционарских друштава која је настала као последица иницијатива великог броја привредних субјеката. Из тог разлога појашњене су одредбе о обавези усклађивања оснивачког акта акционарског друштва, а прописан је и дужи рок за њихово усклађивање, односно прописано је да постојећа акционарска друштва која не изврше промене из члана 592. ст. 1. до 3. Закона до дана почетка примене овог закона дужна су да те промене изврше на првој наредној скупштини након дана почетка примене овог закона, а најкасније до 30. јуна 2012. године, из чега произилази да акционарска друштва неће морати да заказују ванредне седнице Скупштине.

Један од позитивних ефеката овог закона огледа се и у брисању одредби о смањењу основног капитала у случају губитка, односно одредби које су у случају негативног капитала предвиђале принудну ликвидацију, а све из разлога што би према подацима Агенције за привредне регистре над великим бројем привредних друштава био покренут поступак принудне ликвидације, што се види из приложене табеле. Са друге стране усвајањем амандмана тј. смањење висине минималног основног капитала за друштво с ограниченом одговорношћу на 100 динара учинило је ове одредбе сувишним када је реч о друштвима с ограниченом одговорношћу.

**Преглед правних лица која су исказала
негативан капитал (губитак изнад висине
капитала) у финансијским извештајима
за 2010. годину**

Правна форма	Број
Ортачко друштво	551
Командитно друштво	98
Друштво са ограниченом одговорношћу	21.014
Отворено акционарско друштво	541
Затворено акционарско друштво	52
Друштвено предузеће	260
Јавно предузеће	38
Задруга	446
Пословно удружење	11
Друго	62
Огранак страног правног лица	63
	23.136

7. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове

Овај закон је и настао као последица указивања заинтересованих страна на одређене пропусте, односно нејасноће које постоје у новом закону о привредним друштвима. Као што је већ у уводном делу напоменуто како је је новим Законом о привредним друштвима прописана одложена примена закона, заинтересоване стране су се у протеклих пар месеци упознавале са одредбама новог закона. Измене и допуне Закона о привредним друштвима настале су као последица указивања заинтересованих страна на поједине нејасноће које би одредбе новог закона могле да изазову у пракси.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку сагласно одредби члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 52/10 и 13/11) у циљу спречавања настанка штетних последица по привреду, односно да би се обезбедили услови за несметан почетак примене Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11), који почиње да се примењује 1. фебруара 2012. године.